

[Chr. Thomsen.]

er sket her i landet, er, at man har foretaget landvinding på sumpede arealer o. lign. Alle de mange planer, der i tidens løb har været om indvinding fra søterritoriet, er ikke kommet længere end til diskussions- og projekteringsstadiet, de er aldrig ført ud i livet.

Der er i tidens løb sagt mange hårde ord om de to love, og da det ligger sådan, at socialdemokratiet i mange år har administreret lovene og haft medansvar for deres ændring, vil jeg gerne sige nogle få principielle bemærkninger om dem som helhed.

Det har aldrig gavnet loven om landvinding og grundforbedring, at man i så mange år knyttede grundforbedring og landvinding til beskæftigelsesarbejder — det, man almindeligvis kaldte nødhjælpsarbejder. Derved gled de landbrugsmæssige interesser i mange tilfælde meget i baggrunden til fordel for de beskæftigelsesmæssige. Det førte med sig, at man i sin tid fik udført en del arbejder, som nok havde interesse rent beskæftigelsesmæssigt, men som havde meget ringe eller næsten ingen landbrugsmæssig interesse. Jeg tror i og for sig, at det var meget uheldigt, at man fik den sammenkædning, når man skal vurdere de to loves omtale og rygte. Men hvis man ser bort fra de uheldige eksempler, der er forekommet i tidens løb — det har ikke kunnet undgås, særlig ikke på grund af den beskæftigelsesmæssige interesse, jeg lige har nævnt — tror jeg, man må sige, at loven har fungeret godt.

Det er sådan, at vi i dette land bruger forholdsvis beskedne beløb til grundforbedring og landvinding, medens man i vore nabolande bruger meget, meget store beløb. En af årsagerne er vel, at vi fik vore projekter udført på et meget tidligere tidspunkt, og i en del lande er man slet ikke nået på højde med os endnu. Imidlertid lyder der en gang imellem røster om, at man slet ikke burde foretage disse arbejder. Dertil er at sige, at hvis man vil drive et moderne landbrug og bruge tunge maskiner, bliver man ikke alene nødt til at holde de bestående dræningsanlæg ved lige, men man bliver også nødt til mange steder at udbygge og udvide dem; ellers kan man ganske enkelt ikke drive moderne landbrug. Når man taler om værdien af disse drænings- og afvandingsarbejder, kunne jeg

godt lide at spørge, om der egentlig er mange af dem, der deltager i diskussionen, der ved, at noget i retning af en tredjedel af Lolland-Falsters overskudsvand skal pumpes gennem kanalen forbi digerne på vej ud til havet. Det er omkring en tredjedel, jeg husker ikke tallet helt bestemt.

Jeg tror som sagt, at bortset fra de fejltagelser, der vel altid gøres, og som også er gjort her, har loven virket udmærket. Man må faktisk sige, at hvis man ønsker at have et rationelt drevet landbrug og at fastholde en landbrugseksport, så er dræning og afledning af overskudsvand ud til havet på en fornuftig måde stadig væk en absolut forudsætning.

Jeg er for så vidt enig i det princip, der er lagt til grund for lovforslaget, nemlig at man fremover koncentrerer sig om de egentlige landbrugsområder og undlader at medtage andre områder. Det kan vist ikke være andet på nuværende tidspunkt. Jeg er også enig i, at man som foreslået ligesom får en afviklingsperiode. Der er jo begyndt en del, projekteret en del og påtænkt en del projekter i tiltro til den eksisterende lovgivning. Jeg finder det helt rigtigt, at man finder udvej for at få disse projekter gjort færdige og for at yde den erstatning, der eventuelt skal ydes for projekteringsudgifter, der er afholdt af Hedeselskabet og andre. Det er givet, at man må have en fornuftig afviklingsperiode.

Der er andre ting i lovforslaget, som jeg gerne vil diskutere, men det vil jeg vente med, til vi får et udvalgsarbejde i gang.

Jeg har et enkelt slutspørgsmål til landbrugsministeren: der står hverken i bemærkningerne eller lovforslaget noget om, hvad ministeren efter denne sammenlægning af de to love forventer at måtte bruge af penge og — det er måske ikke det mindst vigtige — regner med at få på den konto i de kommende år. Det har dog betydelig interesse for dem, der går og venter på at få deres arbejde udført, hvad ministeren venter at kunne skaffe af penge.

Juul-Madsen: I det konservative folkeparti hilser vi landbrugsministerens forslag og den forenkling af finansieringen af grundforbedringer og vandløbsregulering, det er udtryk for, velkommen og betragter det som en god afløser af grundforbedrings-